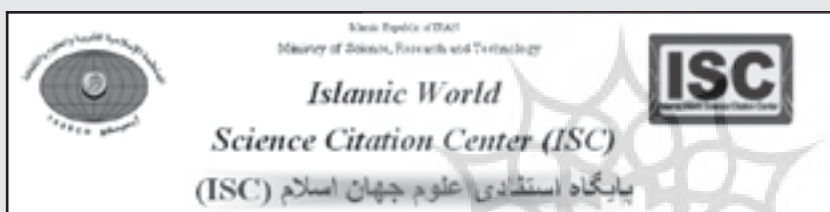

سمینار پایگاه استنادی جهان اسلام

● علی مردانی نژاد، راضیه زاهدی
دانشجویان رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

معرفی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام^۱ دوشنبه هفدهم اسفند ۱۳۸۸ از سوی واحد آموزش و پژوهش کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه اصفهان در تالار پیامبر اعظم (ص) این کتابخانه برگزار شد. دکتر محمدرضا قانع، دکتر حمید علیزاده، مهندس فرزاد راستی و خانم فروغ رحیمی سخنرانان این همایش بودند.

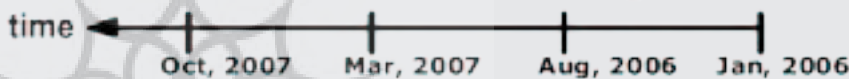
دکتر محمدرضا قانع، معاون اداری مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی و علوم و فناوری، درباره مفاهیم اولیه و تاریخچه پایگاه استنادی جهان سخن گفت. وی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام را یک سیستم اطلاع‌رسانی علمی معرفی کرد که در صدد تجزیه و تحلیل مجلات علمی کشورهای اسلامی براساس معیارهای علم‌سنجی معتبر است. دکتر قانع در ادامه گفت: ایران با تولید این پایگاه، بعد از ایالات متحده که شصت سال در مطالعات استنادی تجربه دارد و نیز بعد از کشور هلند، سومین نظام استنادی جهان را بنیان‌گذاری کرده است و این یکی از افتخارات دولت نهم و از دستاوردهای بسیار ارزشمند جمهوری اسلامی ایران در حوزه پیشرفت‌های علمی محسوب می‌گردد.

وی افزود: پایگاه استنادی علوم جهان اسلام می‌کوشد همانند مؤسسه اطلاعات علمی^۲ به تحلیل علمی بپردازد و هم‌اکنون با استفاده از اطلاعات جمع‌آوری‌شده از انتشارات جهان اسلام، به‌خصوص مجلات علمی، در تحلیل محتوایی، ارزیابی مجلات و رتبه‌بندی مؤسسات علمی، نویسندگان و مجلات در سطح جهان اسلام موفقیت‌هایی کسب کرده است.

معاون اداری مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی و علوم و فناوری با اشاره به اینکه معیارهای علم‌سنجی براساس قوانین علمی پایه‌گذاری شده‌اند، گفت: آن دسته از فراورده‌های علمی که از سوی آی. اس. سی تولید می‌شوند، برابر با فراورده‌های تولید شده از سوی آی. اس. آی می‌باشند. وی در سخنان خود همچنین به چگونگی استقرار پایگاه استنادی علوم جهان اسلام، اهم مأموریت‌ها و وظایف این پایگاه و مراحل کلی توسعه آن اشاره کرد.

سپس خانم فروغ رحیمی به تشریح نمایه استنادی علوم ایران و بررسی امکانات مختلف جست‌وجو و به‌ویژه جست‌وجوی استنادی در آن پرداخته و قابلیت‌های آن را در مقایسه با پایگاه آی. اس. آی بررسی کرد. وی با اشاره به اینکه نمایه استنادی علوم ایران که معادل Science Web of است، گفت: برخلاف نظام مزبور، با بومی‌کردن این پایگاه، متن کامل مقاله‌ها را در دسترس کاربران قرار می‌دهد و این برتری نمایه استنادی علوم ایران به Web of Science است.

**ایران با تولید این
پایگاه، بعد از ایالات
متحده که شصت سال
در مطالعات استنادی
تجربه دارد و نیز بعد
از کشور هلند، سومین
نظام استنادی جهان را
بنیان‌گذاری کرده است**

طلایه‌داران علم ایران امکان دست‌یابی به برون‌دادها و عملکرد پژوهشی دانشمندان، مؤسسات، کشورها و مجلات را فراهم می‌سازد و با استفاده از طلایه‌داران علم ایران به‌آسانی می‌توان به پراستنادترین مقالات در ده سال گذشته، مقالات داغ دو سال گذشته و نیز تحلیل‌های استنادی دسترسی پیدا کرد

فروغ رحیمی افزود: نمایه استنادی علوم ایران امکان تداوم زمانی اسنادها، تعیین منابع و زمان اسنادها و تعیین میزان اثرگذاری و اثرپذیری رشته‌ها را در یکدیگر فراهم می‌آورد. همچنین این نمایه، با همان خصیصه‌های نمایه استنادی علوم ایران امکان جست‌وجو در مقالات علمی جهان اسلام را به زبان‌هایی غیر از فارسی برای دانشمندان جهان اسلام فراهم می‌آورد. به اعتقاد وی، این پایگاه نقش بسیار مؤثری در بازایی اطلاعات علمی در سطح کشور ایفا می‌کند.

دکتر علیزاده، استادیار مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی و علوم و فناوری، نیز در این همایش به تشریح قسمت طلایه‌داران علم ایران در این پایگاه پرداخته و قابلیت‌های این قسمت را در قالب چند مثال شرح داد. وی گفت: طلایه‌داران علم ایران امکان دست‌یابی به برون‌دادها و عملکرد پژوهشی دانشمندان، مؤسسات، کشورها و مجلات را فراهم می‌سازد و با استفاده از طلایه‌داران علم ایران به‌آسانی می‌توان به پراستنادترین مقالات در ده سال گذشته، مقالات داغ دو سال گذشته و نیز تحلیل‌های استنادی دسترسی پیدا کرد.

آخرین سخنران این همایش مهندس فرزاد راستی بود که درباره چگونگی ورود اطلاعات و نحوه مدیریت اطلاعات در این پایگاه سخن گفت.

پایان‌بخش این همایش جلسه پرسش و پاسخ بود. پرسش‌ها و مباحث مطرح‌شده بیشتر درباره مباحثی چون مخاطبان اصلی این پایگاه، چندزبان بودن آن، مشکلات دانشگاه‌ها در خرید این پایگاه‌ها، معایب و مزایای تجاری‌سازی پایگاه استنادی جهان اسلام، و نحوه خرید و چگونگی قیمت‌گذاری این پایگاه برای دانشگاه‌های مختلف بود. شایان ذکر است که قیمت خرید پایگاه استنادی علوم جهان اسلام برای دانشگاه‌های محروم ۱۵، دانشگاه‌های متوسط ۱۷ و دانشگاه‌های مادر بیست میلیون تومان عنوان شد که البته با تصمیم جدید مبنی بر خرید کنسرسیومی این پایگاه، قیمت آن کاهش خواهد یافت.

پی‌نوشت‌ها:

1. ISC
2. ISI
3. Persian effectual science indicators (PESI)